Жеделов Қ.О.,
Өтепбаев Н.Н.

ГРАФИКА ӨНЕРІ ТҮРЛЕРІНІҢ ОРЫНДАЛУ ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ МӘНЕРІ

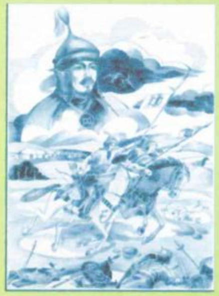

Алматы 2014

ӘОК 75/76 (075)
КБЖ 85.15я7
Ж 41

Оқу құралы 2013 жылдың «жоғарғы оқу орнының үздік оқытушысы» қаражатына шығарылды.

Пікір жазғандар:
Т. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының ғылым жөніндегі проректоры, философия ғылымдарының докторы, профессор **Қ. Халықов;**
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университеті Дизайн және инженерлік графика кафедрасының профессоры, педагогика ғылымдарының докторы **Т.Қ. Мұсалімов**

Ж 41 Жеделов Қ.О., Өтепбаев Н.Н.
Графика өнері түрлерінің орындалу техникасы және мәнері. Оқу құралы. – Алматы, 2014. - 92 бет

ISBN 978-601-04-0948-4

Сурет өнеріне оқып-үйрену практикасында студенттерге, оқушыларға әр түрлі материалдардың сапалық қасиетін білумен бірге олардың сан алуан техникасын шебер меңгеру міндеттері жүктеледі.

Бұл оқу құралында дәстүрлі сурет материалдары графит, сангина, көмір, қаламұш, қылқалам, соус және пастельдің техникасын іс жүзінде меңгеру және әдістері мен тәсілдері туралы пайдалы мағұлматтар беріледі.

Оқу құралы бейнелеу өнері және дизайн мамандықтарына оқып жүрген жоғарғы оқу орындарының студенттеріне, колледждер мен орта мектеп оқушыларына және әуесқой суретшілерге арналған.

ӘОК 75/76 (075)
КБЖ 85.15я7

ISBN 978-601-04-0948-4

© Жеделов Қ.О., Өтепбаев Н.Н., 2014

Жасымда ғылым бар деп ескермедім,
Пайдасын көре тұра тексермедім.
Ержеткенсоң түспеді уысыма,
Қолымды мезгілінен кеш сермедім.

Тегінде адам баласы адам баласынан
ақыл, ғылым, ар, мінез деген нәрселермен озады.
Одан басқа нәрсемен оздым ғой демектің бәрі де ақымақшылдық.

Абай Құнанбаев.

АЛҒЫ СӨЗ

Бейнелеу өнерімен айналысқан адам тек суретшіліктің практикалық дағдыларын меңгеріп, өзінің шығармашылық ой-қиялдарын жүзеге асырып қана қоймайды, сонымен бірге оның ой өрісі кеңейіп, эстетикалық талғамы да баи түседі. Сөйтіп, үйреншікті көзге таныс нәрселерден сұлулықты көре білу мен таба білу қабілетіне ие болады. Жас суретшінің қиялы толысып, суреткерлік көзбен талдап - зерделеуге, көрген–білгенін жинақтауға үйренеді, яғни зердесі күшейеді.

Суреттің сапасы жоғары деңгейде болуы үшін суретшінің оқу құралдары, сурет материалдары да сапалы болуға тиіс, ал ол болса суретші жұмысының құндылығының кепілі.

Бейнелеу өнері мамандарының сұраныс талабына орай және шеберлік деңгейінің зерттеу мен тәжірибе әрекетіне байланысты сурет материалдары өзгеріп, жаңарып немесе түрленіп отыратындығы суретшілерге мәлім.

Суретті еркін орындау, айқын бейне көрінісін шығару – реалистік шығармашылықтың негізгі міндеті. Қай заманда да бейнелеу өнерінің шеберлері суретті жоғары бағалап оған ерекше мән берген. Қайта өркендеу дәуірі өнерінің хас шебері Микеланджело: «Сурет – бейнелеу өнерінің барлық түрінің қайнар бастауы мен жан-жүрегі»- деп мәлімдесе, орыс суретшісі П.П.Чистяков: Сурет сала алмайтын адам картина да жаза алмайды»- деп есептеген. Суретшінің табиғи жаратылыс дарыны мен оның жоғарғы деңгейдегі кәсіптік мәдениеттілігі күллі пластикалық өнердің бастауы.

ӘДЕБИЕТТЕР

1.Авсиян О.А. Натура рисования по представлению.- М.: «Изобразительное искусство.» -1985г.

2. Анри Перрюшо. –Жизнь Ван Гога.- М.: «Изобразтельное искусство»- 1985г.

3.Балтабаев Қ.Қ., Ибрагимов Ұ.Ш. Бейнелеу өнері. – Алматы: «Атамұра» 2005 ж.

4.Белютин Э.М. Начальные сведения о рисунке и живописи.- М.: «Искуссво» -1957 г.

5.Каменева Е. «Кемпірқосақтың түрі қандай»- Алматы: «Атамұра» - 1981ж.

6.Королева В.А. Материалы и техники рисунка. 2-е изд. –М.:«Изобразительное искусство» - 1984г.

7.Подред. Королева В.А. Учебный рисунок.-М.: «Изобразительное искусство» - 1981г.

8. Костерин Н.П. Учебное рисование. –М.: «Просвещение»- 1980г

9. Ли Н. Основы учебного академического рисунка. – М.: изд-во ЭКСМО. -2003г.

10.Любимов Л. Батыс Европа өнері. – Алматы: «Өнер» -1985 ж.

11. Мұқтарұлы С. Шоқан және өнер – Алматы: «Өнер» -1985 ж.

12. Өтепбаев Н.Н. Сурет – бейнелеу өнерінің негізі. –Семей: «Тенгри»-2001ж.

13. Тихонов С.В, Демьянов В.Г. , Подрезков В.Б. Рисунок. – М.: «Стройиздат» - 1983 г.

14. Серов А.М. Рисунок. – М.: «Просвещение» - 1975 г.

15.Пахомова В.А. Графика Ганса Гольбейна- младшего. – Л:«Искусство» Ленинградское отделение – 1989 г.

МАЗМҰНЫ

1 Сурет техникасы және мәнер 3

2 Сурет материалдары және техникасы....................5

2.1 Графит....................12

2.2 Сангина....................17

2.3 Көмір....................32

2.4 Қаламұш....................46

2.5 Қылқалам....................60

2.6 Соус....................71

2.7 Пастель....................76

Түйін....................89

Әдебиеттер....................90

Мазмұны....................91